

PAPER PRONÒSTIC DE LA QUANTIFICACIÓ D'AMANITINES URINÀRIES EN L'HEPATOTOXICITAT INDUÏDA PER AMANITA

Ona Escoda, Enric Reverter, Jordi To-Figueras, Gregori Casals, Javier Fernández, Santiago Nogué
Servei d'Urgències, Hospital Clínic Barcelona

Introducció: L'intoxicació per bolets d'algunes espècies d'Amanita y altres gèneres, pot provocar un fracàs hepàtic fulminant. L'identificació a mostres biològiques de les toxines produïdes per aquests bolets (amanitines) en permet confirmar l'exposició, encara que el seu potencial paper pronòstic és desconegut.

Mètodes: S'ha realitzat una revisió dels pacients intoxicats per bolets atesos al nostre centre entre 2002-2015 i als quals es determinaren amanitines en orina (tècnica ELISA). Es van recollir variables clínic-analítiques basals, dies d'ingrés, teràpies realitzades i evolució (fracàs renal, transplantament/mort). S'estudià l'associació entre la concentració d'amanitines urinàries i altres variables amb el desenvolupament d'hepatotoxicitat (definida com una ALAT >1000 U/L), pic de transaminases i l'evolució, mitjançant anàlisis de correlació, regressió logística i linial multivariable.

Resultats: Es van incloure 29 pacients, 17 dels quals tenien amanitines urinàries positives. Aquesta positivitat s'associà a major alteració del perfil hepàtic (ALAT, bilirrubina i Temps de Protrombina), a més acidosi, fracàs renal i més dies d'ingrés. Set dels 29 pacients van presentar hepatotoxicitat (ALAT>1000 U/L), que es va associar a major concentració d'amanitines, major interval ingesta-tractament, fracàs renal, estança hospitalària i mortalitat (n=2); la creatinina presentà la major associació a hepatotoxicitat ($p<0.05$), així com al pic d'ALAT ($p<0.001$, R^2 0.425). Els dies d'ingrés s'associaren de manera independent a la concentració d'amanitines urinàries i a l'ALAT basal ($p<0.001$ ambdues), variables que mostraren una molt bona predicció dels dies d'ingrés (R Pearson 0.861, Coeficient de correlació intraclasse 0.855). Només dos pacients van morir i cap es va trasplantar, pel que no s'analitzaren aquests events.

Conclusions: La creatinina fou el factor més fortament associat a hepatotoxicitat. Les amanitines en orina i l'ALAT basal, s'associaren als dies d'hospitalització i en foren uns bon predictors.